KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

INSTITUTI ZINTPK ZA DRUŽBE V LASTI REPUBLIKE SLOVENIJE

Katja Mihelič Sušnik
Svetovalka senata Komisije

URNIK

10.00 – 11.00 Premoženjsko stanje in nasprotje interesov

11.00 – 11.15 ODMOR

11.15 – 12.15 Zaščita prijaviteljev in integriteta

INSTITUTI

- Premoženjsko stanje
- Nasprotje interesov
- Zaščita prijaviteljev
- Integriteta

PREMOŽENJSKO STANJE - ZAVEZANCI

Zavezanci za prijavo premoženjskega stanja po določbah ZIntPK so:

- **poslovodne osebe in člani organov nadzora v gospodarskih družbah, v katerih imata država ali lokalna skupnost večinski delež ali prevladujoč vpliv,**
- **osebe, odgovorne za javna naročila**

- **62. člen ZSDH-1**

Člani uprave SDH, člani nadzornega sveta SDH, prokuristi SDH in pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto so zavezanci za nadzor nad premoženjskim stanjem po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Enako velja za člane uprav, člane organov nadzora in prokuriste gospodarskih družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

PREMOŽENJSKO STANJE - OBVEZNOSTI

- Zavezanec mora **najpozneje v enem mesecu po nastopu** in **po prenehanju funkcije ali dela** Komisiji sporočiti podatke o svojem premoženjskem stanju **na dan nastopa oziroma prenehanja funkcije**. Podatke o premoženjskem stanju morajo zavezanci Komisiji sporočiti tudi **leto dni po prenehanju funkcije ali dela**. – **eUprava – TUDI ČE STE PONOVNO IMENOVANI, PRIJAVITE CELOTNO PREMOŽENJSKO STANJE OB NASTOPU in ne zgolj spremembo funkcije. Torej ob vsakem ponovnem ali novem imenovanju, prijavite celotno premoženjsko stanje.**

- **Osebe, odgovorne za javna naročila**, Komisiji sporočijo podatke o svojem premoženjskem stanju na dan 31. decembra do 31. januarja za preteklo leto, če so v preteklem koledarskem letu sodelovale v postopku javnega naročanja, kot je opredeljen v 10. točki 4. člena tega zakona. - **eUprava**

- **Organi ali organizacije javnega sektorja, pri katerih delujejo zavezanci, Komisiji posredujejo seznam zavezancev za prijavo premoženjskega stanja v 30 dneh po vsaki spremembi. Naročniki, ki poslujejo po predpisih, ki urejajo javno naročanje, Komisiji posredujejo seznam zavezancev do 31. januarja za preteklo leto. – obrazec na spletni strani Komisije**

PREMOŽENJSKO STANJE – POROČANJE SPREMEMB

- Zavezanec mora **Komisiji v roku 30 dni po nastanku sporočiti naslednje spremembe:**
  - **osebno ime – NE SPOROČATE, KER ZAJAMEMO SAMI**
  - **podatki o funkciji oziroma delu, ki ga opravljate in na podlagi katerega imate status zavezanca (npr. poklicno/nepoklicno)**
  - **podatki o drugih funkcijah oziroma dejavnostih, ki jih opravljate (npr. postanete lastnik družbe, prokurist, s.p., postanete član nadzornega sveta gospodarske družbe…)**

- Zavezanec mora **Komisiji najkasneje do 31. januarja v naslednjem letu po nastanku sporočiti spremembe v enotah premoženja le, če spremembe presegajo določeno vrednost, ki pomeni doseganje praga za poročanje premoženjskega stanja teh enot; pri že prijavljenih enotah premoženja pa takrat, ko se te enote povečajo ali zmanjšajo za več kot 10.000 eur.**

PREMOŽENJSKO STANJE – POROČANJE kadar opravljate več funkcij

- Sprememba sistemskega pojasnila: 1. 4. 2026 – poročanje kadar nadaljujete opravljanje funkcij

https://www.kpk-rs.si/storage/uploads/45e3d4a1-b072-4fb9-8a54-c1f3c9add887/Pojasnilo_PS_za-javno-objavo.pdf

PREMOŽENJSKO STANJE – zaznano iz prakse

- V primeru tehničnih težav z obrazcem lahko zavezanci pokličejo Enotni kontaktni center (EKC) - MNZJU na telefonsko številko 080 2002 ali pošljejo vprašanje na ekc@gov.si. Komisija pa nudi pomoč zavezancem pri vsebinskih vprašanjih.
- Največkrat na poročanje pozabljajo zavezanci, ki niso zaposleni v javnem sektorju in sodelujejo v postopkih javnega naročanja.
- Ostali zavezanci pa pogosto pozabljajo na poročanje po letu dni od prenehanja funkcije.

PREMOŽENJSKO STANJE – vaša vprašanja

- *Način vnosa za poročanje stanja glede sredstev vloženih v ETF (akumulacijski ali neakumulacijski) in kriptovalute? Je potrebno poročati tudi stanje na kreditni kartici kot dolg?*

- Velja, da vložek v ETF poročate, če je ta več kot 10.000 EUR, enako velja za kriptovalute (rubrika 14. v obrazcu za poročanje, ker nimajo svoje rubrike); glede kreditne kartice - če je dolg večji od 10.000 eur bi morali poročat - ker gre za način kratkoročnega kreditiranja.

- Glede vlaganj v sklade, vrednostni papirji - začetno stanje se poroča zgolj, če skupna vrednost naložbe preseže 10.000 EUR – v obrazcu se zbira kumulativna vrednost, glede na vaše vnose posameznih naložb – bodisi v posamezne delnice ali sklade (kjer vnašate oznake)
- Glede poročanja sprememb – pri izplačilih ali razporejanju sredstev znotraj varčevanj, skladov, ipd. – poročate zgolj kadar imate izplačilo v višini nad 10.000 EUR.
- Poročanje sprememb – logika kontne knjižbe/protivknjižbe – primer: nakup nepremičnine – poročate pridobitev nepremičnine, pridobitev dolga (kredit), priliv na račun (izplačilo kredita) in odliv z računa (plačilo nepremičnine).

NASPROTJE INTERESOV IN SUBSIDIARNOST UPORABE ZIntPK

ZIntPK velja za javni sektor, če drug zakon vprašanj, ki so urejena s tem zakonom, ne ureja drugače.

Sistemsko pojasnilo o nasprotju interesov:
https://www.kpk-rs.si/kpk/wp-content/uploads/2022/05/Sistemsko_pojasnilo_o_nasprotju_int.pdf

➢ Ali sem uradna oseba ali zunanji član po določbah ZIntPK?

- ✓ specialni predpisi, ki področje urejajo materialnopravno za posamezne skupine zavezancev (npr. za uradnike in uradnike na položaju 100. člen ZJU, strokovno tehnična delovna mesta pa ZIntPK) ali postopkovno (ZUP, ZJN, ZKP).

- ✓ Med uradne osebe spadajo: poslovodne osebe in člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v gospodarskih družbah, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost ⟶ člani uprave in nadzornega sveta SDH ter družb v upravljanju SDH.

- ✓ Za zaposlene v družbah v upravljanju SDH določbe ZIntPK ne veljajo – interna pravila in smernice SDH.

- ✓ določbe ZIntPK glede nasprotja interesov se uporabljajo za postopke, v katerih izločitev uradne osebe NI urejena z drugim zakonom (˝dvojna subsidiarnost˝)
- **Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) – postopki javnega naročanja – 91. člen (Dkom) – evidenčna naročila - ZIntPK**
- **Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1K) – novi členi glede povezanih oseb, ki veljajo za člane organov upravljanja in nadzora v družbah po ZGD – se uporabljajo določbe tako ZIntPK kot ZGD-1K**

Specifičnosti po določbah ZSDH-1 (59. člen)

Člani uprave SDH, **člani nadzornega sveta SDH**, zaposleni v SDH, člani kadrovske komisije, pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto in člani posvetovalnih teles SDH morajo pri svojem delu skladno s tem zakonom razkriti okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, in se morajo **dosledno izogibati nasprotju interesov, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.**

Posameznik, ki pri opravljanju svojega dela zazna okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, mora te okoliščine **nemudoma** razkriti in se izločiti iz nadaljnjega dela, vplivanja ali odločanja o zadevi ali pa **zahtevati, da o njegovi izločitvi ali drugih potrebnih ukrepih odloči organ skladno s petim odstavkom tega člena**. Do odločitve, ki jo mora organ iz petega odstavka tega člena sprejeti v **petih delovnih dneh** po prejemu zahteve, posameznik ne sme opravljati dela pri zadevi ali o njej odločati, razen če bi zaradi odlašanja nastala velika poslovna škoda.

Specifičnosti po določbah ZSDH-1 (59. člen)

(5) Za odločanje po prejšnjem odstavku je pristojna oseba ali organ:
- za zaposlenega (razen poslovnega pooblaščenca) v SDH;
- **za člana uprave SDH, predsednika uprave SDH, poslovnega pooblaščenca ali prokurista nadzorni svet SDH**;
- **za člana nadzornega sveta SDH, vključno s predsednikom, drugi člani nadzornega sveta SDH z glasovanjem**;
- za člana kadrovske komisije uprava SDH;
- za pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto nadzorni svet SDH;
- za zunanjega sodelavca ali svetovalca oseba, ki je skrbnik pogodbe, ali na njen predlog uprava SDH.

(6) Postopek razkritja nasprotja interesov, samoizločitve ali odločanja skladno s prejšnjim odstavkom mora biti **pisno dokumentiran in obrazložen**. O vsakem tovrstnem dogodku mora biti najpozneje v treh dneh obveščen pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.

(7) Pri odločanju v povezavi z nasprotjem interesov po tem členu lahko posameznik ali organ iz petega odstavka tega člena pridobi predhodno mnenje pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto.

(8) Za obravnavo sumov kršitev dolžnega izogibanja nasprotju interesov poslovodnih oseb, članov organov upravljanja, vodenja in nadzora v SDH in družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, po tem členu, je pristojna Komisija za preprečevanje korupcije.

NASPROTJE INTERESOV

okoliščine, v katerih **zasebni interes uradne osebe** ali osebe, ki jo subjekt javnega sektorja imenuje kot zunanjega člana komisije, sveta, delovnih skupin ali drugega primerljivega telesa, vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje **njenih javnih nalog**

NASPROTJE INTERESOV

Zasebni interes uradne osebe je tako lahko izkazan v primerih, ko bi ta sodelovala ali odločala v postopkih oziroma izvajala svoje pristojnosti in naloge, ki bi se nanašale na:

- njo samo (npr. če je v postopku izbire in imenovanja tudi sama kandidat; če je v postopku izbire ponudnika, o katerem odloča, daje soglasje, ipd. med ponudniki tudi sama, enako v primeru sklepanj avtorskih pogodb, svetovalnih pogodb, ipd.,)
- njene družinske člane (npr. če je v postopku izbire in imenovanja družinski član uradne osebe; enako sklepanje pogodb s fizičnimi osebami)
- osebe, s katerimi ima ali je imela osebne stike (stiki zasebne narave – gre za osebe, s katerimi se pogosto družimo v zasebnem času, skupaj preživljamo dopust, ipd., skupaj v raznih klubih, društvih, ipd. pogosto izvajamo določene aktivnosti; v takšen stik bi spadala tudi oseba, ki ne spada v definicijo družinskega člana – npr. bratranec, sestrična, drugi daljni družinski člani, s katerimi pa imamo intenzivne in pogoste stike – druženja, pikniki, druga sodelovanja ipd.)

NASPROTJE INTERESOV

- fizične ali pravne osebe, s katerimi ima ali je imela poslovne stike (gre za stike, ki izhajajo iz npr. zaposlitve uradne osebe, njenih lastništev v podjetjih, zakonitih zastopništev, prokure oziroma drugih poslovnih razmerij, nekdanjih zaposlitev, ipd.)
- osebe, s katerimi ima politične stike (gre za stike, do katerih prihaja med člani organov določene politične stranke – zgolj članstvo v politični stranki, simpatizerstvo ali dejstvo komu podeliš glas na volitvah, ne predstavljajo političnega stika. Lahko pa sta dva člana politične stranke osebno povezana na način, ki predstavlja organi stranke, ne zgolj članstvo)

OKOLIŠČINE NASPROTJA INTERESOV

➢ **Okoliščine lahko izhajajo oziroma so lahko splet enega ali več dejavnikov:**

- **Družinski člani**
- **Osebni stiki** (zasebnopravne narave)
- **Poslovni stiki** (stiki pri opravljanju dela oziroma v zvezi z nalogami; poslovno razmerje, nekdanja zaposlitev, avtorske pogodbe ipd.)
- **Politični stiki -** dejavnost političnih strank (organi stranke, ne zgolj članstvo)

Pri stikih je pomembna NJIHOVA INTENZIVNOST! Za družinske člane je predpostavljena dovolj velika intenzivnost stika.

POMEMBNO

- Čas zaznave (pravočasnost) in obveščanje
- Pisnost in obrazloženost
- Izločitev v celoti - PAZI vplivanje, notranje informacije, ipd.

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

ZAŠČITA PRIJAVITELJEV

PRIROČNIK ZA UVELJAVLJANJE ZAŠČITE PRIJAVITELJEV

VSEBINA PRIROČNIKA

- kdo je prijavitelj po Zakonu o zaščiti prijaviteljev (ZZPri)
- vrste prijav, ki predvidevajo zaščito
  - notranja prijava
  - zunanja prijava
  - javno razkritje kršitev
- povračilni ukrepi
- zahteva za zaščito in potrdilo o upravičenosti do zaščite
- zaščitni in podporni ukrepi

KDO JE PRIJAVITELJ PO ZZPri?

Prijavitelj ali prijaviteljica je fizična oseba, ki prijavi ali javno razkrije informacije o kršitvi, pridobljene v svojem delovnem okolju.

Delovno okolje je sedanje ali preteklo delovno in podobno razmerje v zasebnem ali javnem sektorju, v okviru katerega posameznik pridobi informacije o kršitvi.

Delovno in podobno razmerje je delovno razmerje, lahko pa tudi razmerje zunaj delovnega razmerja, če gre za prostovoljstvo, pripravništvo, vajeništvo, pogodbeno delo, študentsko delo, sodelovanje v razpisnih postopkih v vlogi kandidata, opravljanje funkcije, izvrševanje upravičenj, nalog in pooblastil delničarja, člana nadzornega ali upravnega organa subjekta, kot tudi vsako drugo sodelovanje v dejavnosti pravne ali fizične osebe, ki jo izvajajo samozaposlene osebe na podlagi pogodbe, ali delo pod nadzorom in vodstvom zunanjih izvajalcev, podizvajalcev ali dobaviteljev, ne glede na plačilo in ne glede na to, ali se je razmerje že končalo ali se šele vzpostavlja s postopkom zaposlovanja ali s pogajanji pred podpisom pogodbe.

UPRAVIČENOST DO ZAŠČITE PO ZZPri

- Prijavitelj je do zaščite po ZZPri upravičen, če je na podlagi utemeljenih razlogov menil, da so bile prijavljene informacije o kršitvah ob prijavi **resnične**, in je podal **notranjo prijavo, zunanjo prijavo ali javno razkril informacije o kršitvah** v skladu z določbami ZZPri.
- Prijavitelj do zaščite po ZZPri upravičen, če je od prenehanja kršitve minilo manj kot **dve leti.**
- Do zaščite po ZZPri je upravičen tudi prijavitelj, ki je prijavo podal **anonimno**, pa je bila kasneje njegova identiteta razkrita.
- Do zaščite po ZZPri so upravičeni tudi **posredniki in povezane osebe**, če je verjetno, da so ali bi lahko bili zaradi povezanosti s prijaviteljem zoper njih uvedeni povračilni ukrepi.
- Zaščita prijaviteljev po ZZPri velja tudi za **prijavitelje kaznivih dejanj** in **prijavitelje kršitev na podlagi Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK)**.

PRIJAVE KRŠITEV

Prijavitelj lahko ob zaznavi kršitve:

- poda notranjo prijavo znotraj delovnega okolja, kjer je kršitev nastala (8. člen ZZPri),
- poda zunanjo prijavo enemu ali več organom za zunanjo prijavo (13. člen ZZPri),
- javno razkrije informacije o kršitvi (18. člen ZZPri),
- naznani sum kaznivega dejanja policiji ali državnemu tožilstvu,
- poda prijavo o koruptivnem ravnanju Komisiji za preprečevanje korupcije (23. člen ZIntPK)

SISTEM NOTRANJEGA PRIJAVLJANJA (več kot 50 zaposlenih)

Notranja pot za prijavo kršitev se vzpostavi tako, da se:

- določi poseben elektronski naslov in telefonsko številko ali druge kontaktne podatke za prejem prijav,
- izmed zaposlenih imenuje zaupnika,
- sprejme poseben notranji akt,
- o notranji prijavni poti na primeren način seznani vse potencialne prijavitelje.

Priporočila za imenovanje zaupnika:
-zaupnik je zaupanja vredna oseba (uživa ugled tako pri vodstvu kot pri zaposlenih);
-zaupnik je oseba, ki je dalj časa zaposlena pri zavezancu;
-zaupnik dobro pozna organizacijo in delo notranjih enot zavezanca.

PREDNOSTI NOTRANJE OBRAVNAVE KRŠITEV

- spodbujanje zaznave in prijavljanja kršitev;
- obravnava in odprava kršitev interno, brez vključitve zunanjih nadzornih organov;
- hitrejša odprava kršitev;
- nižji stroški za zavezanca;
- ohranitev ugleda zavezanca;
- krepitev poslovne integritete in integritete v delovnem okolju.

NALOGE ZAUPNIKA

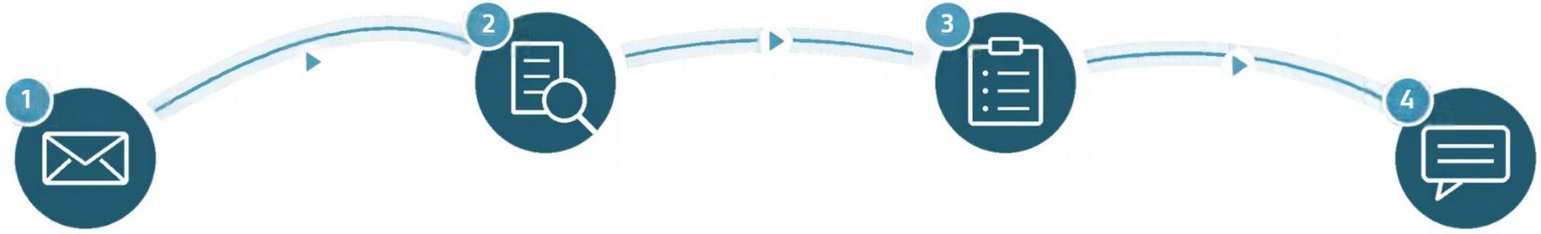
- sprejema notranje prijave;
- varuje identiteto prijavitelja;
- komunicira s prijaviteljem;
- prijavitelju nudi celovite informacije o zaščitnih in podpornih ukrepih in drugih pravnih možnostih;
- prijavitelju izda potrdilo o vloženi prijavi oziroma zagotovi dokazila iz postopka s prijavo;
- preizkusi in obravnava notranjo prijavo v skladu z ZZPri in notranjim aktom zavezanca;
- izdela poročilo, predlaga ukrepe za odpravo kršitev in o tem obvesti vodstvo zavezanca.

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE
INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

NOTRANJA PRIJAVA

Od prijave do odgovora

Prijava kršitve imenovanemu zaupniku

Prijava zaupniku

Informacijo o krštvi oddajte imenovanemu zaupníku po vzpostavljeni notranji poti.

Zaupnik preveri prijavo

V 7 DNEH

od prejema prijave

Če so izpolnjeni pogoji za obravnavo, prejmete potrdilo o sprejemu z datumom in časom prejema.

Prijava kršitve se obravnava

Kršitev se obravnava v delovnem okolju, kjer je nastala.

Prejem obvestila

NAJPOZNEJE V 3 MESECIH

od prejema prijave

Ob koncu obravnave prejmete obvestilo o utemeljenosti prijave, predaganih in izvedenih ukrepih ter izidu. Če postopek še ni končan, prejmete obvestilo o njegovem stanju.

Identiteta prijavitelja je varovana med obravnavo in po njej.

Anonimna prijava: za obveščanje prijavitelj navede naslov ali drug kanal za komunikacjo.
Samo obvestilo nadrejenemu ali izjava na sestanku ni notranja prijava po ZZPrí.

ZUNANJA PRIJAVA KRŠITEV

Prijavitelj informacijo o kršitvi poda neposredno z uporabo zunanje poti za prijavo, če:
- notranja pot za prijavo ni vzpostavljena,
- notranje prijave ne bi bilo mogoče učinkovito obravnavati,
- prijavitelj meni, da v primeru notranje prijave obstaja tveganje povračilnih ukrepov.

Kršitev se prijavi **organom za zunanjo prijavo**, ki prijave obravnavajo v skladu s svojimi pristojnostmi na način in po postopku, opredeljenemu v področnih predpisih).

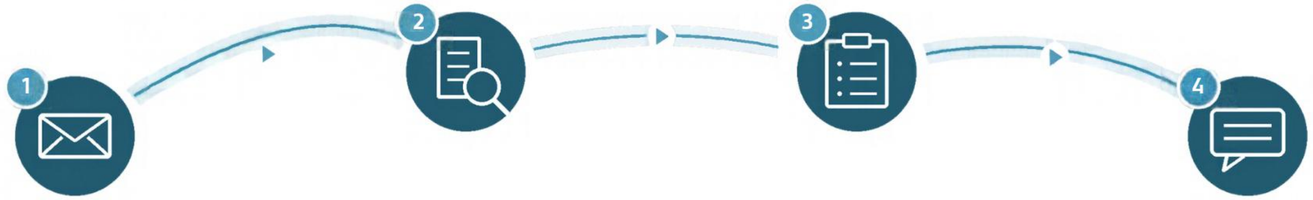
ORGANI ZA ZUNANJO PRIJAVO

1. Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
2. Agencija za trg vrednostnih papirjev
3. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence
4. Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa
5. Agencija za zavarovalni nadzor
6. Agencija za javni nadzor nad revidiranjem
7. Banka Slovenije
8. Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil
9. Finančna uprava Republike Slovenije
10. Tržni inšpektorat Republike Slovenije
11. Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja
12. Informacijski pooblaščenec
13. Inšpekcija za informacijsko varnost
14. Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost
15. Inšpekcija za varstvo pred sevanji
16. Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
17. Inšpektorat Republike Slovenije za delo
18. Inšpektorat za javni sektor
19. Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor
20. Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke
21. Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj
22. Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije
23. Slovenski državni holding
24. Komisija za preprečevanje korupcije

ZUNANJA PRIJAVA

Od prijave do odgovora

Prijava krštive pristojnemu organu sa zunanjo prijavo

Prijava organu

Informacijo o krštvi prijavitej odda pristojnemu organu po vzpostavljeni zunanj poti.

Organ potrdi sprejem

V 7 DNEH

od prejema prijave

Organ potrdi sprejem prijave, razen če prijavitej zahteva drugače ali bi potrditev ogrozila varovanje njegove identitete.

Obravnava pri organu

Prijavo obravnava pristojni zunanj organ po področnih predpish. Nepristojni organ jo odstopi pristojnemu organu.

Povratna informacja

PO 3 MESECIH

od prejema prijave

Če postopek še ni končan, organ prijaviteja obvesti o stanju, zlasti o predvidenih ali sprejetih ukrepih. Ob zaključku ga obvesti o koncu in izidu postopka.

Identiteta prijavitelja je varovana med obravnavo in po njej.

Anonimna prijava: za obveščanje prijavitelj navede naslov ali drug kanal za komunikacijo.

Ob uveljavljanju pravic pri organu se izrecno navede tveganje za povačilne ukrepe oz. potrebo po zaščiti po ZZPrI.

JAVNO RAZKRITJE KRŠITEV

Prijavitelj, ki javno razkrije informacije o kršitvi, je upravičen do zaščite po ZZPri, če:

- je najprej podal notranjo ali zunanjo prijavo, pa v **treh mesecih** od prijave ni bil sprejet noben ustrezen ukrep za odpravo kršitve;
- ima utemeljene razloge za domnevo, da lahko kršitev pomeni neposredno ali očitno **nevarnost za javni interes**, zlasti pa nevarnost za življenje, javno zdravje in varnost, ali če obstaja tveganje nepopravljive škode, ali da v primeru zunanje prijave obstaja tveganje povračilnih ukrepov, ali pa je zaradi posebnih okoliščin primera le malo možnosti, da bo kršitev ustrezno obravnavana, zlasti ko bi se dokazi lahko skrili ali uničili, ali ko bi se organ za zunanjo prijavo nedovoljeno dogovarjal s storilcem kršitve ali je vpleten v kršitev.

PREPOVED POVRAČILNIH UKREPOV

Povračilni ukrep je vsako neposredno ali posredno dejanja ali opustitev dejanja v delovnem okolju, ki je posledica notranje ali zunanje prijave ali javnega razkritja in ki povzroči ali lahko povzroči prijavitelju neupravičeno škodo.

Prepovedani so vsakršni povračilni ukrepi zoper prijavitelja. Kot povračilni ukrep se štejeta tudi **grožnja** s povračilnim ukrepom ali **poskus** povračilnega ukrepa.

ZZPri v 19. členu primeroma našteva različne oblike povračilnih ukrepov, ki vključujejo tako ukrepe, povezane z odpovedjo delovnega razmerja, kot sprožanje zlonamernih postopkov proti prijavitelju.

POTRDILO KOMISIJE O UPRAVIČENOSTI DO ZAŠČITE

Komisija za preprečevanje korupcije prijavitelju za namen uveljavljanja zaščitnih ukrepov izda potrdilo o upravičenosti do zaščite po drugem odstavku 20. člena ZZPri, s katerim prijavitelj samostojno uveljavlja svoje pravice pred drugimi institucijami.

Za izdajo potrdila o upravičenosti do zaščite mora prijavitelj izkazati, da je prijavo o kršitvi podal v skladu z ZZPri in je **zaradi tega** utrpel škodo - zatrjevani povračilni ukrepi morajo **časovno slediti prijavi**.

Zahtevo za zaščito poda oseba, ki uveljavlja upravičenost do zaščite. Komisija ne more presojati zahtev, ki bi jih vlagatelj podal za zaščito drugih oseb

ZAŠČITA IDENTITETE PRIJAVITELJA

Nihče ne sme razkriti identitete prijavitelja brez njegovega izrecnega soglasja. To velja tudi za vse druge informacije, iz katerih je mogoče neposredno ali posredno sklepati o identiteti prijavitelja.

Identiteto prijavitelja in druge informacije v zvezi s prijavo se sme razkriti v treh primerih:

- ob izrecnem soglasju prijavitelja,
- na zahtevo državnega tožilca, če je to nujno potrebno zaradi preiskovanja kaznivih dejanj,
- na zahtevo sodišča, če je to potrebno zaradi sodnih postopkov.

IZKLJUČITEV ODGOVORNOSTI GLEDE RAZKRITJA

Prijavitelj, ki informacije o kršitvah prijavi ali javno razkrije v skladu z ZZPri, **ne krši nobene omejitve ali prepovedi glede razkritja informacij** in **ne nosi nobene odgovornosti**, povezane s takšno prijavo ali javnim razkritjem, pod pogojem, da ni prijavil ali javno razkril neresničnih informacij in je na podlagi utemeljenih razlogov menil, da je bila prijava ali javno razkritje takšnih informacij nujna za razkritje kršitve na podlagi zakona.

Prijava, ki vključuje **poslovne skrivnosti**, ni protipravna, ne glede na določbe zakona, ki ureja poslovno skrivnost, če ju prijavitelj prijavi ali razkrije v skladu z ZZPri.

V morebitnih postopkih zoper prijavitelja zaradi **obrekovanja, kršitve avtorskih pravic, kršitve zaupnosti informacij, kršitve pravil o varstvu podatkov ali odškodninskih zahtevkov**, prijavitelj ne nosi nobene odgovornosti zaradi prijav ali javnih razkritij na podlagi ZZPri.

Izjeme: tajni podatki, poklicne skrivnosti, kazenski postopek, sodna posvetovanja.

SODNO VARSTVO

Prijavitelj lahko zaradi povračilnih ukrepov uveljavlja sodno varstvo z **vložitvijo tožbe** in **zahteve za izdajo začasne odredbe** pri pristojnem sodišču.

- možnost vložitve tožbe in zahteve za izdajo začasne odredbe;
- sodni postopki so prednostni oziroma nujni;
- prijavitelj je oproščen plačila sodne takse;
- obrnjeno dokazno breme (povračilni ukrep predstavlja zakonsko domnevo).

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE
INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

BREZPLAČNA PRAVNA POMOČ

Prijavitelj je v sodnih postopkih upravičen do brezplačne pravne pomoči, če izkaže, da je pred povračilnim ukrepom podal prijavo v skladu z ZZPri.
Pristojni organ za brezplačno pravno pomoč **prednostno** obravnava prošnje, vložene po ZZPri.

Prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči vloži prosilec **pisno**, pri čemer je potrebno navesti, da gre za prošnjo po 23. členu ZZPri.

Prijavitelj **mora ob vložitvi prošnje izkazati** tudi, da je bil zaradi podane prijave deležen povračilnih ukrepov, bodisi **s potrdilom o vložitvi prijave kršitve** pred začetkom izvajanja povračilnega ukrepa oziroma **s potrdilom Komisije za preprečevanje korupcije o upravičenosti do zaščite** iz 20. člena ZZPri.

Prijavitelj je do brezplačne pravne pomoči **upravičen ne glede na določbe o materialnem položaju prosilca in ne glede na verjetnost izgledov za uspeh** ter tudi v kazenskih postopkih in odškodninskih sporih v zvezi z razžalitvami in podobnimi dejanji.

NADOMESTILO ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI

Za uveljavljanje nadomestila za primer brezposelnosti kot podpornega ukrepa za zaščito prijavitelja v skladu z ZZPri morajo biti **izpolnjene naslednje predpostavke**:

- delodajalec je prijavitelju odpovedal pogodbo o zaposlitvi;
- prijavitelj zaradi povračilnih ukrepov uveljavlja sodno varstvo v skladu z 22. členom ZZPri;
- prijavitelj je pridobil potrdilo Komisije o upravičenosti do zaščite iz drugega odstavka 20. člena ZZPri.

Prijavitelj mora v vlogi na Zavod za zaposlovanje RS izrecno navesti, da denarno nadomestilo uveljavlja po določbah ZZPri, vlogi pa mora **priložiti potrebna dokazila** (potrdilo o vložitvi tožbe in potrdilo Komisije za preprečevanje korupcije o upravičenosti do zaščite).

PSIHOLOŠKA PODPORA

V kolikor prijavitelj zaradi povračilnih ukrepov potrebuje strokovno psihološko podporo, lahko Komisija za preprečevanje korupcije na njegovo pobudo, pobudo zaupnika ali uradne osebe za zunanjo prijavo predlaga njegovo obravnavo centru za duševno zdravje, kliničnopsihološki ambulanti ali psihiatrični ambulanti v mreži javne zdravstvene službe.

Pomoč lahko nudijo:

- centri za duševno zdravje odraslih;
- ponudniki v javni mreži zdravstvenega varstva;
- centri za socialno delo (po Zakonu o socialnem varstvu);
- nevladne organizacije.

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE
INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

LETNO POROČANJE PODATKOV (poročate tudi, če ni bilo prejetih prijav ter obravnavanih zadev)

Zavezanec **do 1. marca** tekočega leta za prejšnje leto Komisiji za preprečevanje korupcije poroča o številu prejetih, anonimnih in utemeljenih prijav ter o številu obravnavanih povračilnih ukrepov, v poročilu pa navede tudi podatek o zaupniku.

Poroča se preko **elektronskega obrazca**, ki je dostopen na spletni strani Komisije za preprečevanje korupcije.

INTEGRITETA

»integriteta« je pričakovano delovanje ter odgovornost posameznikov in organizacij pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena **v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi**

INTEGRITETA

V zvezi z integriteto je sodišče že zavzelo enotno stališče ter v več sodnih odločbah pojasnilo, da je zakonodajalec pojma »pričakovano delovanje« in »integriteta« **pustil vsebinsko odprta in prepustil njuno vsebinsko opredelitev Komisiji za preprečevanje korupcije. Zato lahko sodišče v njeno razlago lahko poseže le, če presodi, da glede na ustaljene metode prava temu pojmu take vsebine ni mogoče dati**.

Trenutno imamo 29 pravnomočnih ugotovitev kršitev integritete za 30 opredeljenih ravnanj in 30 obravnavanih oseb.

PODROČJA, ki so najbolj izpostavljena tveganjem za kršitve integritete

- Postopki izbire članov nadzornih svetov in uprav; uradnikov na položaju; direktoratov na državni ravni, družbe in javni zavodi na lokalni ravni
- Področje izvajanja javnih naročil in drugih postopkov razdeljevanja javnih sredstev (javni razpisi)
- Področje naročanja storitev zunanjih strokovnjakov, svetovalcev (npr. odvetniške storitve)

RAVNANJA, KI PREDSTAVLJAJO KRŠITEV INTEGRITETE

- izdaja dovoljenja za opravljanje zakonsko prepovedane dejavnosti
- kršitev zakonskih določb in pravil internih aktov iz naslova razkritja poslovne skrivnosti
- najem odvetniških storitev v primerih zastopanja funkcionarja, poslovodne osebe kot fizične osebe, pri odvetniških pisarnah, družbah, ki že zastopajo subjekt, pri katerem oseba opravlja funkcijo
- nedovoljeno vplivanje v postopkih – kjer oseba nima pristojnosti, pooblastil
- nerazkritje potrebnih pojasnil/informacij delodajalcu (iz zasebne sfere – neizpolnjevanje obveznosti do države)
- prirejanje javnega razpisa – merila in kriteriji
- privilegiranje točno določenega ponudnika, kandidata in nespoštovanje zakonskih določb
- zavajanje Komisije ali drugih subjektov javnega sektorja (oviranje Komisije pri izvajanju zakonskih nalog) in zavajanje javnosti

OPREDELJENO RAVNANJE	ŠTEVILO RAVNANJ
dovoljenje za opravljanje zakonsko prepovedane dejavnosti	**2**
kršitev zakonskih določb in pravil internih aktov (razkritje poslovne skrivnosti)	**2**
najem odvetniških storitev	**5**
nedovoljeno vplivanje/vplivanje izven svojih pristojnosti	**8**
Nerazkritje potrebnih pojasnil/informacij delodajalcu (iz zasebne sfere – neizpolnjevanje obveznosti do države)	**1**
prirejanje javnega razpisa	**1**
privilegiranje	**5**
privilegiranje in nespoštovanje zakonskih določb	**1**
zavajanje	**4**
zavajanje Komisije (oviranje Komisije pri izvajanju zakonskih nalog) in zavajanje javnosti	**1**
SKUPAJ	**30**

STATUS OBRAVNAVANE OSEBE	ŠTEVILO
član organa nadzora	**2**
član nadzornega sveta družbe v lasti RS	2
funkcionar	**18**
član sveta BS (viceguverner BS)	1
državni sekretar	3
minister	2
občinski svetnik	1
župan	10
podžupan	1
generalni sekretar stranke (pred ZIntPK-C)	**1**
generalni sekretar stranke	1
javni uslužbenec	**2**
javni uslužbenec	2
poslovodna oseba	**6**
direktor javnega gospodarskega zavoda	2
direktor javnega podjetja	1
direktor javnega zavoda	1
ravnatelj javnega zavoda	2
uradnik na položaju	**1**
direktor občinske uprave	1
SKUPAJ	**30**

POSLEDICE KRŠITEV

- **novela ZSDH-1 (konec leta 2022)** vsebuje določbe v povezavi s sankcijami glede pravnomočno ugotovljenih kršitev integritete
- SDH pri glasovanju o kandidatih **za člana nadzornega sveta v družbi s kapitalsko naložbo države** lahko glasuje le za kandidate, ki med drugim zadostijo merilu, da Komisija za njih s pravnomočnim aktom ni ugotovila kršitev integritete.
- Za **člana nadzornega sveta SDH (predlaga pristojno ministrstvo Vladi RS, ta predlaga Državnemu zboru RS)** je lahko izvoljen, kdor izpolnjuje tudi pogoj in merilo, da Komisija zanj s pravnomočnim aktom ni ugotovila kršitev integritete.
- član nadzornega sveta SDH je na predlog Vlade RS odpoklican (odpokliče Državni zbor), če pri svojem ravnanju na kakršen koli način krši integriteto, kar Komisija ugotovi s pravnomočnim aktom.

POSLEDICE KRŠITEV

- **Zakon o zdravstveni dejavnosti (ZZdej) – 28.a člen**: Član sveta zavoda, ki ni predstavnik delavcev zavoda ter direktor javnega zdravstvenega zavoda mora izpolnjevati pogoj: ga odlikuje osebna integriteta in poslovna etičnost ter Komisija za preprečevanje korupcije zanj s pravnomočnim aktom ni ugotovila kršitev integritete.
- **Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI):**
- **59.a člen** – tretja alineja: Svet javnega vrtca ali šole **mora** (pred potekom mandata) razrešiti ravnatelja: če ravnatelj pri svojem delu krši zakon, kar je ugotovljeno s pravnomočno odločbo pristojnega državnega organa,
- **53.a člen: Minister zavrne soglasje k imenovanju ravnatelja, če** ugotovi obstoj razlogov iz **tretje**, šeste ali sedme alineje prvega odstavka 59.a člena tega zakona.

Hvala !